

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

322. Expenditur locus D. Gregorij à P. Rabardeo adductus. Ex part. 7.
tract. 1. res. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

4. Ad auctoritatem Ferrariensis & Molinei, respondeo potuisse quidem P. Rabardeum illos non adducere quis enim nescit fuisse parum pios, imò iuratos Hostes in Ecclesiasticam Hierarchiam, & eius libertatem, eorumque opera in Indice librorum prohibitorum apposita. Contra Petrum de Ferrara videat P. Rabardeus quid asserat Rebuffus in *Concord. Rubrica de Protectione*, §. nec obstat, ubi vocat eum adulatorum Imperatoris, & mendacem. Contra verò Carolum Molineum, videat Bullam Clem. VIII. editam contra eius Opera die 21. Augusti 1602. in qua eorum lectio sub excommunicatione lata sententiæ, ac etiam suspensionis hæresis interdicitur; & in censura didorum Operum eodem anno edita præcipitur in quibuscumque libris, ubi eius nomen citatum invenitur, delendum esse; faxit tamen Deus, verum fuisse id quod testatur Raynaudus de Monitoriis, paulò ante eius mortem, ab erroribus respuisse.

5. Ad auctoritatem Aciati, respondeo ipsum in *cap. cum non ab homine, num. 2. de iudiciis*; docere exemptionem Clericorum esse de iure Divino, unde pro nostra sententia illum adducit Borsatus *vol. 1. conf. 42. num. 2. Torreblanca in pract. iur. spir. lib. 15. cap. 2. num. 18. Sermarius in consuet. 2. tractatum, propof. 1. & alij*. Et idè videat P. Rabardeus quomodo pro sua sententia potuerit illum referre. Ad auctoritatem Medjanæ, respondeo, ipsum non bene percepisse originem Ecclesiasticæ immunitatis, & idè inter alia non veretur asserere ante tempora Iustiniani exemptionem Clericorum non adfuisse, quod etiam docuit Pseudotheologus Paulus Scruta. Sed hoc esse manifestum errorem, non solum contra Concilia generalia, sed etiam leges Imperatorum rectè observavit Valboa in *lectio. Salmatic. tom. 2. as. cap. 1. de iudiciis, p. 36. Pedrazzanus in respons. ad Theolog. innominat. propof. 1. §. 10. & alij*, ut in *seq. resol.* patebit, Scio alios Doctores, non citatos à P. Rabardeo, eius docere sententiam, licet sine illationibus ab ipso tam malè deductis, verum contraria sententia communis est, ut suprà apparet.

RESOL. CCCXXII.

Expeditur locus D. Gregorij à P. Rabardeo adducti? Ex part. 7. tr. 1. Resol. 7.

§. 1. Non desinam tamen etiam hic adnotare non bene pro sua firmata sententia P. Rabardeum adducere auctoritatem D. Gregorij Papæ, sic enim *fol. 17.* asserit: Gregorius Papa primus Mauritium Imperatorem admonet; sic illum debere Sacerdotibus dominari, ut debitam illis reverentiam impendat; quibus verbis comprobatur Sacerdotes in Civilibus subiectos esse dominationi, & iurisdictioni Principum secularium, nisi aliqui ipsorum gratia, seu privilegio liberentur. Ita P. Rabardeus. Sed si dicta verba D. Gregorij, quæ invenies in *Epist. 31. lib. 4.* subiectionem, ut perperam vult Rabardeus importarent, sequeretur etiam Pontifices Imperatoribus subiectos fuisse; nam ut observat Card. Bellarminus *lib. 2. de Romano Pontif. cap. 28.* in dictis verbis, de se ipso, Gregorius loquitur, & inter eos se numerat, quibus affirmat Imperatorem dominari: At hoc asserere impium est, ut hæreticè ex supracitatis verbis D. Gregorij malè intellectis conatus est firmare Calvinus, *lib. 4. Instit. cap. 11. §. 12.* & nostris temporibus M. Antonius Capellus ante suum reditum à scissmate ad unitatè Romanæ Ecclesiæ; Ergo firmiter negandū est cum Bellarmino contra Patrem Rabardeum, D. Gregorium in illis verbis ad Mauritium Im-

peratorem scripsisse, iurisdictionem nullam Ecclesiasticam per se ex natura rei designare nam si D. Gregorius asserit Imperatorem debere, reverentiam Sacerdotibus exhibere, hoc certè, ait Bellarminus, inferioris est, non superioris. Igitur recognoscat Pater Rabardeus ex sua Societate crudelitissimum Gretserum in *Controuersis, pro defensione Bellarmini, tom. 2. lib. 8. cap. 28.* ubi docet D. Gregorium illa verba ad Mauritium scripsisse ex humilitate, non autem ita humiliter sine causa, tunc cum Imperatore loquutum fuisse; quia, (ait Gretserus) eo tempore Imperator Dominium temporale in Urbem Romanam obtinebat, & Gregorius eius ope & amicitia vehementer indigebat, ut tam ipse, quam Ecclesiastici, & bona temporalia Ecclesiæ suæ, & populus Romanus à Longobardorum gladiis, & furore defenderentur, & necessitate ac violentia cogente, potest is qui alteri subiectus non est, eum appellare suum Dominum; & se profiteri seruum, & ique maioris mali effugiendi intuitu; quod à S. Gregorio factum est, qui Romanam Ecclesiam in summum discrimen coniecisset, si ius suum & Ecclesiasticorum prosequi, nec à Christiana humilitate rebus afflictis remedium postulare voluisset. Nam illo tempore Mauritius Imperator nimis tyrannicè Romanam diuexabat Ecclesiam, Itaque si dicta verba Gregorij subiectionem designarent; debebat P. Rabardeus asserere, Pontificem necessitate ita exigente subiecisse se & Sacerdotes Imperatori de facto, & non de iure; sicut Christus se subiecit Pilato; ne si ius suum strictè prosequi veller, Ecclesiæ nauiculam in maiores scopulos impelleret ac illideret. Et tandem ne deserat P. Rabardeus videre celeberrimū Cardinalem Baronium *tom. 8. anno 593.* qui contra Nouatores adducens verba Gregorij quasi subiectionis, ut ipsi cum P. Rabardeo malè putant, Imperatori Sacerdotium, defendit Sanctum Pontificem, & quare sic loquutus fuerit demonstrat, & adducit locum eiusdem Gregorij *Psal. 4. Pœnit.* in quo firmiter asseuerat non habendum esse Mauritium inter Imperatores dum aduersum Dei Sacerdotes regiam potestatem exercet, & idè comparauit illum cum Nerone, & Diocletiano; igitur secundum D. Gregorium, Sacerdotes subdebantur Mauritio Imperatori, quemadmodum ait Baronius Christus Redemptor noster fatebatur se subditum potestati Pilati, & sicut itidem dixit iis qui ipsum neci tradere satagebant. Quæ omnia post Baronium observauit etiam Iacobus Gretserus *contra Theologos Venetos lib. 3. consid. 1.* Videat modò P. Rabardeus an debuerit ex mente D. Gregorij loco citato asserere Sacerdotes & Clericos subiectos fuisse dominationi & iurisdictioni Regum, & summorum Principum secularium.

RESOL. CCCXXIII.

Explicantur leges Imperatorie, quas P. Rabardeus adducit, & quod non sint institutoria, sed subsidiaria; & declarantur discutuntur? Ex part. 7. tract. 1. Resol. 8.

§. 1. ET tandem ad auctoritatem legum Imperatorum, quas asserit P. Rabardeus, respondeo, quòd ipse non bene ex ipsis infert, immunitatem Ecclesiasticam esse de iure humano; nam non rectè argumentatur, Imperatores concesserunt aliqua Privilegia Clericis pro eorum exemptione. Ergo talis exemptio est de iure humano: Nam neganda est talis consequentia. Vnde cum Pseudotheologus Paulus Scruta anno 1606. hoc ipsissimum argumentum, quod asserit P. Rabardeus adduxisset, sic asserendo: [Si